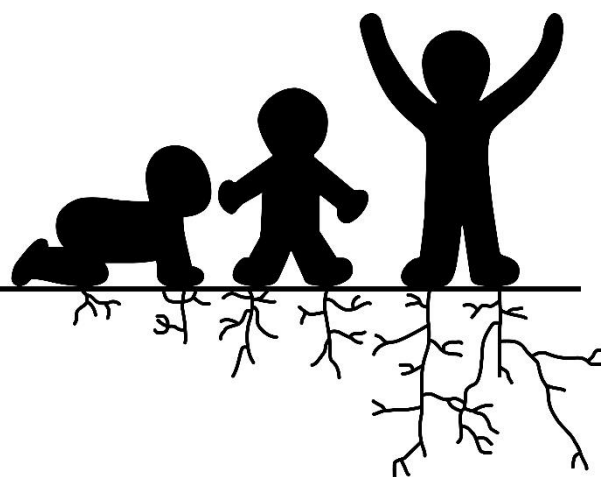

Den styrkede pædagogiske læreplan

Børneliv Nord

Krøyerhaven - Æblehaven - Mariehønen - Skjoldgården

Børn gror og sammen sætter vi spor!

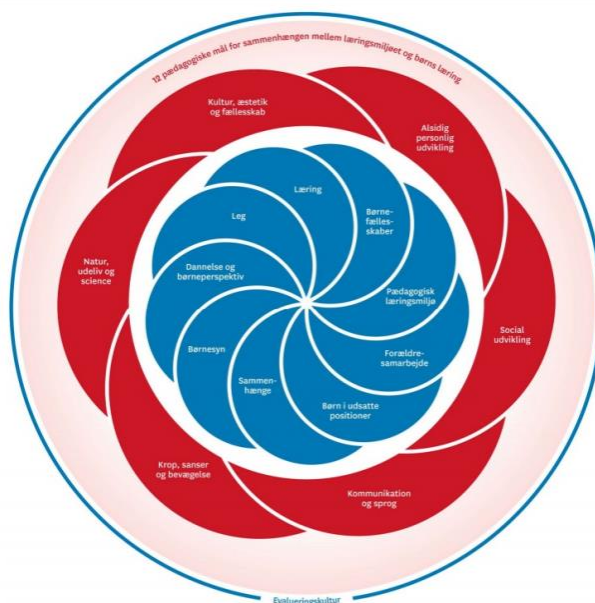
Børneliv Nord – Den nye styrkede læreplan forankret i praksis

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Hvem er Børneliv Nord

Børneliv Nord er et fællesledet område bestående af Krøyerhaven, Æblehaven, Mariehønen og Skjoldgården, alle beliggende i den nordlige del af Holstebro by.

- ✎ Krøyerhaven er en integreret institution med 24 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn. Krøyerhaven er en Grønne Spirer institution og har særligt fokus på natur og udeliv.
- ✎ Mariehønen er en integreret institution med 24 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn. Mariehønen er en Grønne Spirer institution og har særligt fokus på natur og udeliv.
- ✎ Æblehaven er en integreret institution med 24 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn. Æblehaven arbejder gerne kreativt og visuelt med temaer, så børnenes nysgerrighed og forståelse understøttes.
- ✎ Skjoldgården er en vuggestue med plads til 33 vuggestuebørn. Skjoldgården er en Sangglad institution, sangen er vejen til glæden, fællesskab og det gode børneliv.

Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud skal være til stede hele dagen, fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring. Det pædagogiske læringsmiljø skal blandt andet give børnene mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både emotionelle, sociale og kognitive kompetencer.

Børneliv Nord er bestående af fire forskellige institutioner med hver deres faciliteter og indretning. Det pædagogiske læringsmiljø er planlagt med udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og stedets faciliteter.

Vore pædagogiske læringsmiljø er som skrevet ovenfor, karakteriseret ved at være planlagte med udgangspunkt i børnegruppens sammensætning, interesser samt udviklingstrin. Dagligdagen er præget af rutiner, der er genkendelige for børnene og skaber tryghed. Ligeledes dannes mindre grupper i løbet af dagen til at støtte børnegruppens behov. Der arbejdes med at skabe rum og zoner til fordybelse i forskellige lege og aktiviteter.

For hvert enkelt læringsmiljø er der gjort overvejelse omkring hvad vi ønsker at styrke og udvikle hos det enkelte barn og børnegruppen. Dette planlægges blandt andet ud fra

elementerne i det pædagogiske grundlag og evalueres i skema til handling. Evalueringen bruges som arbejdsredskab til at kvalificere fremadrettede handlinger.

Eksempel fra praksis: I overgangen fra frokost til middagsluren, dæmpes lyset, der spiller stille musik, nusseklude og sutter findes frem. Børnene ligger på gulvet, hvor der sidder en voksen, til at nusse, holde i hånd, og være rollemodel for hvad der forventes nu. De øvrige voksne sørger for at hjælpe børnene færdige og puttet dem. Opmærksomheden er rettet mod det barn man putter, her arbejder man på relation dannelse og skaber en kendt overgang, som giver tryghed omkring barnet.

Børnesyn og Børneperspektiver

Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Børn skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling inden for de rammer, som de voksne har ansvaret for. Børn trives og udvikles når de har passende udfordringer. Børns oplevelse af indflydelse er med til at skabe en demokratisk forståelse.

I Børneliv Nord er det en naturlig del af det daglige, pædagogiske samspil mellem børn og voksne, at de voksne udviser interesse og opmærksomhed omkring børns input og ideer.

I løbet af dagen skaber vi rum, hvor det er muligt at gribe børnenes spor. Det er vigtigt for os, at vi gennem vores forskellige temaer arbejder med noget der er meningsfuldt for vores børnegruppe og det behov de har på et givent tidspunkt.

Vi anvender jeg-fortællinger på personalemøder, afdelingsmøder og stuemøder, hvor øvelsen er at den voksne sætter sig i barnets sted, inden strategier og indsatser besluttet, for at være med til at sikre barnets perspektiv i vores valg.

En undring på vores pædagogiske praksis: Når en børnegruppe begynder at søge ind, til trods for vi har valgt at være en ude institution, går vi på opdagelse i hvad børnene prøver at fortælle os. Vi går på opdagelse i hvad de spørger om, og går derefter på opdagelse i hvad børnene mangler for at finde uderummet attraktivt.

Børns leg

Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, legen har en værdi i sig selv. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for.

I Børneliv Nord organiserer og tilrettelægger vi hverdagen og de fysiske rammer så der skabes plads og rum til børnenes forskelligartede lege. Vi er opmærksomme på hvorvidt rammerne tilgodeser de lege, børnene er optagede af og justerer efter børnenes behov og ønsker. Vi er samtidig opmærksomme på at sikre alle børns deltagelse i positive og udviklende legefællesskaber ved at guide og rammesætte legen.

I det pædagogiske læringsmiljø indretter vi de forskellige rum, med særlig opmærksomhed på at sikre der indbydes til forskellige former for leg. Vi skaber rum hvor legen, kan for blive uforstyrret. Det pædagogiske personale understøtter og guider børnenes leg og tager udgangspunkt i barnets perspektiv og interesse.

Det pædagogiske personale bruger beskrivende kommentar for at understøtte legen og tydeliggøre børnenes forskellige positioner/roller i legen. Det er med til at skabe et rum hvor børnene føler sig set og anerkendt i legen, for legen får bedst mulige udviklingsmuligheder. Det pædagogiske personale finder balancen i hvornår de er deltagende og hvornår de skal trække sig fra legen.

Vi støtter og guider de børn der har svært ved at indgå i legerelationer. Vi giver børnene en positiv oplevelse og øver færdigheder, sociale spilleregler, så som at vente på tur. Vi sætter rammen for legen, så vi i perioder af dagen har mulighed for at sætte ord på handlingerne i legen og oversætte disse, så alle føler sig som en værdifuld del af fællesskabet.

For at undersøge og se hvad børnene får ud af vores pædagogiske læringsmiljø, skal vi være observerende på børnenes leg, give feedback på egen og hinandens praksis, samt inddrage børnenes perspektiver på den gode leg og de gode lege steder. På den måde kan vi samle data for de mål vi sætter os i forbindelse med børns leg og evaluere og kvalificer vores pædagogiske praksis.

Eksempel fra praksis: Det er morgen og der bliver afleveret børn i børnehaven. Når man kommer ind på stuen, her ser man forskellige legestationer. En voksen sidder ved bordet sammen med en lille gruppe børn der tegner, den voksne tager imod det nyankomne barn. På stuen er der et hjørne med legekøkken og dukker hvor en gruppe børn leger rolle leg. I et andet hjørne af stuen bygges der en hule under et bord, børnene samarbejder om konstruktionen, i et andet hjørne leges der med små figur og ved det sidste bord ligger nogle børn puslespil. Det pædagogiske personale har skabt muligheden for forskellige lege former.

Det brede lærings syn

Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børn lærer gennem kommunikation og socialinteraktion med de andre børn og de voksne i dagtilbuddet.

I Børneliv Nord bestræber vi os på at skabe et trygt læringsmiljø for alle børn, hvor de kan inspireres og motiveres til at udfolde deres potentialer. Det betyder at vi har en legende tilgang til læring, hvor børnenes nysgerrighed pirres gennem leg, aktiviteter og rutine situationer.

Alle aktiviteter og rutiner i hverdagen har værdi og vi tilpasser efter børnenes alder, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Vi tilrettelægger læringsmiljøer ud fra hvad børnegruppen kalder på. Vi skaber rum til forskellighed, hvor vi tager udgangspunkt i børnenes aktuelle udvikling, interesser og kompetencer, her kan vi støtte og guide børnene.

Vi skaber rum, hvor børnene i løbet af dagen føler sig trygge til at komme med deres undren og nysgerrighed. Gode relationer til og mellem personalet og børnene, er vigtig for at børnene åbner op for deres tanker i fællesskabet.

Det er en igangværende proces at evaluere på resultatet af hvad børnene får ud af det pædagogiske læringsmiljø, vi skaber og understøtter. Den nye proces handler om at inddrage børnene og deres perspektiver i evalueringen for at styrke det brede lærings syn.

Eksempel fra praksis: Det er formiddag i vuggestuen, børn og voksne deler sig op i små grupper af 4 børn og 1 voksen, hvor der tages udgangspunkt i børnegruppens aktuelle udvikling og behov. De yngste, hvor af nogen er i gang med indkøring, bliver på stuen, hvor man lærer hinanden og rummet at kende. Den ene af de andre grupper går på legepladsen, hvor der er forskellige muligheder for motorisk leg, den voksne følger børnenes interesser og er med i legen. Den sidste af de 3 grupper er gået en tur i børnehaven, for at lære de voksne godt at kende, før de starter i børnehaven, der er fokus på at få skabt en tryk overgang.

Samspil og relationer

Fællesskaber udgøres af dem vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i dagtilbud skal være en værdsat del af et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn.

I Børneliv Nord ønsker vi, at alle børn inkluderes i et eller flere fællesskaber på tværs af alder, køn og kultur. Vi arbejder med at alle børn har mulighed for at tage initiativer i fællesskaber og at de oplever, at deres initiativer bliver respekteret og anerkendt af både børn og voksne. Der

skal være balance mellem individ og fællesskab, og vi vil være opmærksomme på, hvilke børn der har brug for en stemme i fællesskabet.

Vi forventningsafstemmer og har respekt for hinandens arbejde. Så vi gennem struktur, klare rammerne og forventningerne, skaber de bedste forudsætning for at arbejde i små grupper, hvor vi blandt andet fordyber os i pædagogiske aktiviteter og hverdags rutiner, lige netop der hvor børnenes behov/udvikling er. Vi gør os umage i at holde fast i strukturen og klæde evt. vikar på til at løse den opgave vi har aftalt.

Personalet er gode rollemodeller i et godt og positivt og anerkendende sprog til hinanden og børnene. Ved at sætte ord på hensigterne, hjælper vi børnene godt på vej i samspillet med andre. I den trygge og nærværende relation, skaber vi tid og ro til det enkelte barn, hvor der nysgerrigt spørges ind til fx barnets hverdag.

Vi vægter at få skabt det gode og tætte forældresamarbejde, som er vigtigt for den trygge overgang fra hjem til dagtilbud. Ved indkøring prioriterer vi at være i mindre grupper, for at skabe en tryk ramme, hvor der kan dannes nye og trygge relationer, både til barnet og forældrene.

Eksempel fra praksis: Et barn tager en skovl fra en andens leg i sandkassen og begynder at grave, lige som det andet barn var i gang med, pædagogen er opmærksom på hvad barnets hensigt kunne være og italesætter det "Jeg kan se du gerne vil være med i legen, så kan vi spørger "Må jeg være med"" her gives hjælpes barnet ind i fællesskabet, ved at den voksne oversætter handlingen, på en anerkendende og guidende måde.

Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Børn kan være i udsatte positioner af vidt forskellige grunde, og det pædagogiske personale og andre fagprofessionelle har ansvar for med tidlig, rettidig indsats at identificere børn med behov for en særlig opmærksomhed. Der skal arbejdes med rummelige fællesskaber, hvor alle børn har en naturlig plads. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes så den udvikler sig positivt for alle børn.

I Børneliv Nord er tilgangen til det enkelte barn og børnegruppen positiv, imødekommende og ressourceorienteret. Læringsmiljøet planlægges for at understøtte og skabe rum for det enkelte barns behov. Børn i udsatte positioner tilgodeses ind i det store fællesskab så de ligeledes oplever succeser.

Den gode historie bliver brugt til at sikre alle børnene en plads i fællesskabet. Det gør vi ved at bruge barnets ressourcer i den fortælling, vi er med til at fortælle, da ord skaber virkelighed. Vi bruger tid på at tilgodese børnenes forskellige behov i fx overgange for at de lykkes, og den succes kan de tage med sig i fortællingen om sig selv.

I løbet af dagen danner vi mindre grupper, for at skabe roen til, og muligheder for, at der kan udvikles på relationer både mellem børnene, men også til personalet. Det værdifulde er, vi har mulighed for at gå foran, ved siden af og stå bagved, i relations arbejdet, der er med til at sikre alle får en stemme i fællesskabet.

På stuemøder arbejder vi blandt andet med relations cirklen, for at sikre at vi ser alle børn og deres behov. Vi gennemgår og drøfter de observationer man har haft eller gør sig. Arbejder vi med et særlig fokus, anvender vi udviklingsplaner, som bliver brugt til at evaluere på de strategier vi har arbejdet med.

Eksempel fra praksis: Børnene er på vej på legepladsen, der er flere børn der allerede er ude. Tilbage på stuen sidder et barn og leger med perler. Børnene i garderoben hjælpes i tøjet og anerkendes i at de selv prøver, de hjælpes på forskellige niveauer, alt afhængig af hvad det enkelte barn har brug for. Når det sidste barn er hjulpet væk fra garderoben, henter den voksne barnet der lavede perler og fortæller "Nu er det din tur, og jeg skal nok hjælpe dig alt det du har brug for". Barnet får mulighed for at have den voksnes fulde opmærksomhed i en overgang hvor det ellers kan være svært. Her tilgodeses behovet for at give barnet succesoplevelser i overgangen.

Evaluerende pædagogisk praksis

I den styrkede læreplan er det centralt at der skal være en evaluerende pædagogisk praksis. Det skal der, fordi der gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Børneliv Nord er vi optaget af at evaluere og reflektere praksis med henblik på at skabe grundlag for nye handlinger, for at kvalificere vores praksis.

Vi opsætter konkrete mål og delmål. Ved hjælp af blandt andet udviklingsplaner, kan vi dykke ned i en evt. problematik og lave fælles strategier for at komme hen til det mål vi har sat. Vi stiller os undrende på vores egen og hinandens praksis, hvorfor gør vi som vi gør? Og gør vi faktisk det vi siger vi gør? Vores styrker er når vi undres og stille spørgsmålene til hinanden.

På stuemøder følger vi op på blandt andet udviklingsplaner og evaluer disse gerne i samarbejde med vores ressourcepædagog fra videnscenteret.

Det er vigtigt at stille sig undrende, for at have en naturlig kommunikation om evalueringen, for at kunne arbejde videre med det og får tilpasset det pædagogiske læringsmiljø. F.eks. er struktur på hverdagen et godt sted at stille sig undrende, for hvorfor gør vi som vi gør, og når vi gør noget på en anden måde hvad betyder det så?

*Børneliv Nord har efter kvalitetssamtale 2023 et udviklingspunkt
"Inddragelse af børneperspektiver i planlægning og udførelse af den
pædagogiske praksis samt videreudvikling af evalueringskulturen"*

Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Et godt forældresamarbejde om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse er af afgørende betydning. Forældrene skal derfor både inddrages aktivt i og have indflydelse på dagtilbuddets arbejde.

I Børneliv Nord skaber vi rammer for et gensidigt og ligeværdigt samarbejde med forældrene omkring børnene. Gennem løbende dialog med forældrene omkring børnenes læring, i både via formelle møde og uformelle samtaler i garderoben, understøtter vi barnets læringsmiljø.

Forældresamarbejdet er meget værdifuldt for os. I den daglige kommunikation, er vi med til at sikre barnets generelle trivsel, den gode overlevering fra hjem til institution og omvendt er vigtigt. I løbet af institutionslivet afholdes der forskellige formelle møder, fx vedr. opstart, overgange og man er som forældre altid velkommen til at bede om en samtale vedr. sit barn.

Til kommunikation vedr. dagligdagen, bruger vi Aula som kommunikationsplatform. Her deler vi billeder og beskrivelser af hvad der er fokus på eller hvad der har været leget/arbejdet med i løbet af ugen.

I mødet med forældrene giver vi tydelige rammer for hvordan vi afholder møder, vi tager ansvaret for møderne og sørger for at skabe de rammer, der gør at man har en åben fælles dialog. Vi tager altid udgangspunkt i barnet og dets behov, så vi i samarbejde med forældrene får skabt et godt samarbejde. Vi er altid imødekommende for viden og synspunkter fra forældrene, da det er en fælles opgave at sikre børnenes trivsel og udvikling. Vi vil gerne forældrene kommer til os hvis de har noget de undrer sig over, så vi kan reflektere over egen praksis og kvalificere denne.

Vi er nærværende sammen med børnene, derfor lægger vi vægt på at vi ikke altid tager telefonen, fx hvis vi spiser eller holder samling. Det er vigtigt at forældrene er trygge i relationen og derfor sætter vi ord på vores overvejelser omkring at undgå forstyrrelse i div. overgange, for at kan være nærværende med børnene. Vi vender selvfølgelig tilbage på henvendelserne, når muligheden er der.

Sammenhængende overgange

I Børneliv Nord, arbejdes der med forskellige overgange. Den første store overgang et barn oplever er fra hjem til vuggestue, derefter vuggestue til børnehave og derefter til skole. Dette har vi fokus på at gøre til positive overgange, ved at skabe tydelige rammer og forventninger hertil.

Samarbejde omkring overgange, set fra et børneperspektiv er vigtigt hvad end det er en overgang fra hjem til dagtilbud eller fra dagtilbud til skole. Hvad har det enkelte barn behov for og hvordan kan vi tilgodese disse behov, og hvordan kan vi tilpasse vores ramme, så overgangen bliver tryk for barnet? Dette er nogle af de overvejelser der ligger bag arbejdet omkring overgange.

De kommende skolestarter, kommer på besøg på byens skoler. Vi som kommunale dagtilbud og skoler samarbejder om gode overleveringer samt en rød tråd i overgangen mellem dagtilbud og skolen. Besøg på skolerne, giver børnene en fornemmelse og et billede af hvad en skole er og giver tryk i overgangen.

En god dialog mellem de forskellige overgange, gør at vi kan blive klogere på hvad der skal arbejdes med i overgangen. Her er forældrene igen en vigtig samarbejdspartner, da de er med til at skabe den gode og tryk overgang for børnene.

Eksempel fra praksis: Børneliv Nords kommende skolestarter mødes på tværs 6 gange fra oktober til april. Her ligger der vægt på at være den gode vært, der byder nye kammerater ind i fællesskabet på ens hjemmebane. Børnene får nye relationer og lærer at indgå i nye sociale fællesskaber, som en øvebane før førskolen.

Pædagogiske mål for de 6 læreplanstemaer

Pædagogiske mål for Alsidig personlig udvikling

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan skaber vi trygge rammer for børnene generelt – også når børnene er urolige, bange, vrede?

Hvordan udfordrer vi det enkelte barn inden for dets nærmeste udviklingszone (NUZO)?

Hvordan arbejder vi med selvhjulpenhed?

Hvordan arbejder vi med, at alle børn er engagerede og motiverede i de gruppeaktiviteter, vi tilbyder?

Hvad tilbyder vi børn, der forlader en aktivitet?

Hvordan vælger vi, hvilke aktiviteter, vi tilbyder hvilke børn?

Hvilke muligheder har børnene for samarbejde og leg på tværs af for eksempel alder, stuer og køn?

Hvilken praksis har vi for dialogen med børn? (Lyttende, turtagning, vente med at svare til barnet er færdig med at tale...)?

Hvordan arbejder vi med børns vedholdenhed og gåpåmod?

Indikatorer

Personalet styrker aktivt børnenes selvhjulpenhed i takt med, at børnene er klar til det – og guider de børn, som fortsat har brug for mere hjælp.

Personalet er respektfulde over for børnene og guider dem positivt.

Personalet er støttende og tryghedsskabende, når børnene er urolige, vrede, bange eller sårede.

Personalet er sensitive over for børns nonverbale tegn og responderer hensigtsmæssigt.

Personalet organiserer sig så der er opmærksomhed på hele gruppen.

Personalet gennemfører så vidt muligt gruppeaktiviteter i mindre grupper. Hvis gruppeaktiviteter gennemføres i større grupper, skal børnene have mulighed at trække sig og lege selv

Pædagogiske mål for Social udvikling

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan understøtter vi et læringsmiljø, hvor sociale kompetencer udvikles gennem leg?

Hvordan arbejder vi med forskellighed som en ressource?

Hvordan ved vi, om alle børn er i trivsel?

Hvad gør vi, hvis et barn mistrives?

Hvordan etablerer vi et godt børnefællesskab i institutionen?

Hvilke tegn på et godt fællesskab blandt børnene, ønsker vi at se?

Hvordan guider vi de børn, der er uden for fællesskabet?

Hvordan kan vi som personale være gode rollemodeller i forhold til social udvikling?

Indikatorer

Personalet fremhæver og italesætter de forskelle (og ligheder), der er i børnegruppen, på en måde, så mangfoldighed ses som en ressource

Personalet fremhæver børnenes positive sociale adfærd over for de andre børn i børnegruppen, med henblik på at børnene kan spejle sig i den positive adfærd.

Personalet skal understøtte diversiteten i rollelegen, så børnene stifter bekendtskab med forskellige kulturer og minoritetsgrupper.

Personalet tilbyder læringsmiljøer, der fordrer, at børnene samarbejder, og derigennem styrker børnefællesskabet.

Personalet retter opmærksomheden mod børnenes følelser og relationen mellem børnenes handlinger og andres reaktioner.

Personalet involverer aktivt børnene i at løse deres konflikter og problemer.

Pædagogiske mål for Kommunikation og Sprog

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan arbejder personalegruppen med at udvikle børnenes sproglige referenceramme ved introduktion af nye emner?

Hvordan højner vi kvaliteten i dialogen i mellemrummene?

Hvordan sikrer vi høj kvalitet i de sproglige læringsmiljøer – både ude og inde?

Hvordan taler børn og voksne med hinanden?

Hvordan hjælper vi børnene med at sprogliggøre deres tanker og følelser?

Hvordan understøtter læringsmiljøerne børnenes sproglige udvikling?

Hvordan er vi opmærksomme på at tale med ALLE børn?

Indikatorer

Personalet benytter et nuanceret sprog for at specificere helt præcist, hvad de taler om. Sproget er passende og samtidig udfordrende i forhold til børnenes alder og færdigheder.

Personalet introducerer nye spændende temaer og emner for at skabe en bred vifte af nye ord.

Personalet udvider børnenes forståelse af betydningen af de ord, som børnene bruger.

Personalet leger med sproget sammen med børnene.

Personalet stiller mange åbne spørgsmål, som har flere svarmuligheder.

Der er mange personale-barn-samtaler. Samtalerne omhandler mange forskellige emner.

Læringsmiljøet skal tilrettelægges så børnene understøttes i og stimuleres til selv at anvende sproget.

Pædagogiske mål for Krop, sanser og bevægelse

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops og bevægelses glæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan hjælper personalet børnene med at udvikle nye færdigheder, og udvikle det de allerede kan?

Hvilke læringsmiljøer tilbyder vi – ude som inde – som understøtter bevægelse?

Hvilke læringsmiljøer tilbyder vi, som understøtter både grovmotorisk-, finmotorisk- og sansemotorisk udvikling?

Hvilke rammer skaber vi, så alle børn oplever bevægelsesglæde?

Hvordan arbejder vi med, at børnene bliver fortrolige med egen krop, og udvikler god kropsfornemmelse?

Indikatorer

Personalet etablerer et læringsmiljø, der understøtter børnene i at udfordre og udvikle sine fysiske færdigheder (i forhold til nærmeste udviklingszone).

Personalet dagligt gør brug af materialer og aktiviteter, som stimulerer færdigheder i en bred vifte af de store muskelgrupper.

Personalet bruger udearealerne til at give børnene mulighed for at erfare forskellige typer af underlag, der understøtter forskellige typer af bevægelse gennem leg.

Personalet etablerer et miljø/aktiviteter, der stimulerer sanseapparatet.

Pædagogiske mål for Natur, udeliv og science

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksionsspørgsmål

Hvilke muligheder stiller vi til rådighed for, at børnene kan få direkte kontakt med et bredt udsnit af naturen?

Hvordan griber vi børnenes spørgsmål og optagethed som udgangspunkt for fælles undersøgelser og dialoger om natur, udeliv og science?

Hvordan kan vi arbejde med bæredygtighed, så det bliver konkret og håndgribeligt for børnene?

Hvordan arbejder vi med at udvide børnenes forståelse af årsag, virkning og sammenhænge?

Hvordan arbejder vi med at understøtte børnenes matematiske opmærksomhed?

Indikatorer

Personalet viser interesse og respekt for naturen og tager initiativ til aktiviteter, hvor børnene kan erfare og undersøge forskellige naturtyper og naturfænomener.

Personalet bruger matematiske ord og koncepter i hverdagens aktiviteter og rutiner.

Personalet tilbyder læringsmiljøer og materialer, der muliggør erfaringer og eksperimenter med naturens kredsløb og med at genbruge, genanvende og reducere forbrug.

Personalet relaterer matematiske materialer/aktiviteter til aktuelle interessante emner.

Personalet hjælper børnene med at stille spørgsmål og med at tilegne sig erfaringer og viden om naturen og dens lovmæssigheder.

Pædagogiske mål for Kultur, æstetik og fællesskaber

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan arbejder vi med børnenes nysgerrighed for forskellige kulturer og traditioner?

Hvordan taler og undersøger vi sammen med børnene forskelle og ligheder mellem mennesker, herunder køn, oprindelse, status mv.?

Hvordan inddrager vi børnegruppens mangfoldighed i etableringen af læringsmiljøer?

Hvordan understøtter vi børnenes kreative udfoldelse, fantasi og nysgerrighed?

Hvilken adgang har børnene til forskellige materialer, redskaber og medier (både analoge og elektroniske)?

Indikatorer

Læringsmiljøet tilbyder materialer eller aktiviteter, som relaterer sig til emner som børnene finder interessante eller aktuelle.

Læringsmiljøet tilbyder elektroniske medier, som opmuntrer til kreativitet eller aktive bevægelser.

Læringsmiljøet understøtter og udvikler børnenes nysgerrighed og fantasi gennem kreativ udfoldelse med en række forskellige materialer og aktiviteter

Personalet tager afsæt i den mangfoldighed og diversitet, der er i børnegruppen, og bruger dette som en ressource.

Læringsmiljøet bærer præg af en kulturel bevidsthed, der kommer til udtryk gennem en række forskellige aktiviteter.